

Datum
2016-06-27

Dnr
Dnr: Af-2016/0006 0437
Ert dnr: A2016/00994/A

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar: Förtydliganden av lönestöden för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga (Ds 2016:14)

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen tillstyrker de förslag och bedömningar som lämnas i departementsskrivelsen. Arbetsförmedlingen avstyrker emellertid det föreslagna datumet för ikraftträdande, och förordar istället den 1 januari 2018.

Arbetsförmedlingen vill särskilt understryka att de föreslagna förändringarna är intimt sammankopplade med vilka resultat den pågående översynen kommer att generera i övrigt, varför det är svårt att bedöma helheten förrän samtliga förslag är kända.

Förändrade benämningar

På ett övergripande plan ställer Arbetsförmedlingen sig positiv till den tilltänkta pedagogiken i de föreslagna nya benämningarna av lönestöden. Inte minst är det mycket välkommet att benämningar som leder tanken till särskilda anställningsformer undviks. Att de likheter som finns mellan de tre stödformer som föreslås benämnas lönebidrag tydliggörs har också pedagogiska poänger.

Det bör övervägas ifall begreppet lönebidrag är det bästa att använda som första led i de tre benämningarna. Det är förvisso inarbetat och känt, men just därför skulle också ett nytt begrepp skicka en tydligare signal

Datum
2016-06-27

om förändring. Det av FunkA-utredningen¹ föreslagna "lönestöd" skulle utgöra ett bättre alternativ.

Att "...för anställning" används som andra led i benämningen på ett av stöden riskerar att kunna missuppfattas som att de övriga två stödformerna *inte* innebär en anställning.

Översynen av lönestöden

Redogörelsen för vad som övervägs inom ramen för den pågående översynen är inte alldeles okomplicerad att förhålla sig till eftersom den inte utmynnar i några förslag eller bedömningar. Arbetsförmedlingen förutsätter att tillfälle kommer att ges för en mer strukturerad beredning av översynens övriga förslag, och avser också då att återkomma med ytterligare synpunkter. Några saker kan dock konstateras redan nu.

Det är bra med en ökad tydlighet både vad gäller innehåll och ordningsföljd avseende lönestöden. En förstärkning av möjligheten till utvecklingsinsatser är också positivt. Arbetsförmedlingen föredrar emellertid en reducering av antalet stöd, huvudsakligen i linje med den struktur som föreslogs i FunkA-utredningen. Färre stöd skapar bättre förutsättningar för ökad tydlighet gentemot såväl arbetsgivare, anställda som arbetsförmedlare. En reducering av antalet stödformer skulle också ligga väl i linje med de förslag till regelförenklingar som diskuteras inom Arbetsförmedlingens övriga ansvarsområden.

De väsentliga skillnaderna mellan skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA) och de stöd som föreslås benämnas lönebidrag är att den förstnämnda stödformen enbart riktar sig till offentliga arbetsgivare och en begränsad målgrupp. Arbetsförmedlingen bedömer behovet av en separat insats av detta slag som begränsat. Övriga stöd kan täcka in de olika behov som personerna som idag tar del av OSA har. Den generella skiljelinje mellan lönebidrag och skyddat arbete som översynen avser att tydliggöra är således inte helt ändamålsenlig.

Arbetsförmedlingens bedömning är att alla förändringar riskerar att få reducerad verkan om de inte åtföljs av en höjning av den bidragsgrundande lönekostnaden. De resonemang som förs i departementsskrivelsen kring de olika stödets syfte, användning och målgrupper utgår från att stödets nivå motsvarar nedsättningen av arbetsförmågan. Så är det i praktiken inte idag.

Ikraftträdande och implementering

Det är önskvärt med ett förtydligande kring hur de ändrade benämningarna förhåller sig till resterande delar av översynen vad gäller

¹ Sänkta trösklar – högt i tak, SOU 2012:31

Datum
2016-06-27

fortsatt beredningsprocess och implementering. Det är av stor vikt att samtliga planerade förändringar av lönestöden genomförs vid samma tillfälle. Därför är det också mycket angeläget att få klarhet i vad av det som övervägs i den pågående översynen som kommer att utmytna i konkreta förslag. Det är en avgörande förutsättning för att kunna bedöma omfattningen på implementeringsprocessen.

Även om förändringen enbart skulle bestå av ändrade benämningar krävs såväl förändring av systemstöd som omarbetning av information till arbetssökande och arbetsgivare. I det fall översynen resulterar i fler förslag till förändringar blir givetvis det arbetet än mer omfattande.

Arbetsförmedlingen avstyrker, bland annat mot bakgrund av detta, det föreslagna datumet för ikraftträdande och förordar istället den 1 januari 2018. Ett för tidigt datum innebär en uppenbar risk att nödvändiga förändringar av exempelvis systemstöd inte hinns med, vilket får manuella rutiner av olika slag som följd. Regeringens aviserade förändringar på övriga områden, exempelvis inom etableringsuppdraget, är också omfattande och kommer att kräva avsevärt implementeringsarbete.

Beslut

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Mikael Sjöberg. Ärendet har föredragits av Joel Phalén. I den slutliga handläggningen av ärendet har avdelningsdirektören Henrietta Stein deltagit.

Mikael Sjöberg
Generaldirektör

Joel Phalén
Kvalificerad handläggare